

Број/Број: 06/3-50-1-76-19-2/11

Сарајево/Sarajevo, 3.3.2011.

IZVJEŠĆE

o radu Odbora za žalbe građana

Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

za razdoblje siječanj – prosinac 2010. godine

Veljače 2011. godine

Temeljem članka 19. stavak (1) točka d) Zakona o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH” broj: 36/08) i članka 5. stavak (1) točka f) Poslovnika o radu Odbora za žalbe građana na rad policijskih službenika u policijskim tijelima Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH” broj: 84/09), Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine je na svojoj 19. sjednici, održanoj 27.1.2011. godine i 20. sjednici, održanoj 22.2.2011. godine, usvojio i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine podnosi sljedeće

I Z V J E Š Ć E

o radu Odbora za žalbe građana Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine za razdoblje 1. 1. 2010. – 31. 12. 2010. godine

POGLAVLJE I. UVODNE NAPOMENE

Odjeljak A. Osnivanje Odbora za žalbe građana

Odbor za žalbe građana Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Odbor za žalbe građana) osnovan je sukladno Zakonu o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine, kao tijelo Parlamentarne skupštine BiH.

Odbor za žalbe građana ima sedam članova koji se biraju na mandat od četiri godine, a čine ga građani koji nisu zaposleni u policijskim tijelima i imaju ugled u društvu i koji su predstavnici svih konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini.

Parlamentarna skupština BiH je, na 58. sjednici Zastupničkog doma održanoj 22. 7. 2009. godine, te na 33. sjednici Doma naroda održanoj 23. 7. 2009. godine, donijela *Odluku o imenovanju članova Odbora za žalbe građana, kao neovisnog tijela policijske strukture Bosne i Hercegovine* (“Službeni glasnik BiH”, broj 59/09).

U Odbor za žalbe građana imenovani su:

- Mate Miletić – predsjednik;
- Amela Bašić – prva zamjenica predsjednika;
- Borislav Radić – drugi zamjenik predsjednika;

- Ermin Pešto – član;
- Marijan Milićević – član;
- Hamida Karčić – članica; i
- Danica Berić – članica.

Odjeljak B. Nadležnosti Odbora za žalbe građana

Odbor za žalbe građana je, sukladno Zakonu o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture BiH i Poslovniku o radu Odbora za žalbe građana na rad policijskih službenika u policijskim tijelima Bosne i Hercegovine, nadležan za:

- zaprimanje, evidentiranje, procjenjivanje i prosljeđivanje žalbi na postupanje policijskih službenika u Bosni i Hercegovini, kao i njihovo upućivanje nadležnim policijskim tijelima;
- kontinuirano praćenje u kojoj se fazi nalazi predmet;
- iniciranje odgovarajućeg postupka protiv podnositelja žalbe u slučaju lažne ili tendenciozne žalbe;
- vođenje svih odgovarajućih evidencija i baza podataka o žalbama građana protiv policijskih službenika Bosne i Hercegovine, o rezultatima istrage i drugim čimbenicima temeljem kojih je pokrenut stegovni ili kazneni postupak;
- davanje svih informacija podnositelju žalbe u vezi s njegovom žalbom;
- informiranje Parlamentarne skupštine BiH o svome radu, te obavljanje ostalih poslova propisanih Zakonom.

POGLAVLJE II. SJEDNICE ODBORA ZA ŽALBE GRAĐANA

Odjeljak C. Rad i aktivnosti Odbora za žalbe građana

U razdoblju od 1. 1. 2010. do 31. 12. 2010. godine Odbor za žalbe građana održao je 13 sjednica te je u izvještajnom razdoblju ukupno zaprimio 49 predstavki građana na rad policijskih službenika Granične policije BiH i Državne agencije za istrage i zaštitu. Valja istaknuti da je od 1. 3. 2010. Odbor za žalbe građana počeo zaprimati i razmatrati predstavke građana, budući da su ih policijske agencije od toga dana počele dostavljati Odboru za žalbe građana na nadležno postupanje.

Od toga broja, 31 predstavka odnosila se na rad Granične policije BiH, a 13 na rad Državne agencije za istrage i zaštitu. Odbor za žalbe građana oglasio se nenadležnim za pet predstavki koje su mu izravno dostavili građani.

Predstavke su se uglavnom odnosile na neprofesionalno ponašanje pripadnika policijskih agencija, dok se konkretno njih pet odnosilo na davanje i primanje mita, jedna predstavka na klevetu, a jedna na sudjelovanje u organiziranom kriminalu. Najviše predavki odnosilo se na postupanje policijskih službenika na Međunarodnom graničnom prijelazu Doljani.

Od ukupnoga broja predavki, u izvještajnom su razdoblju članovi Odbora glasovali za potvrđivanje 48 dostavljenih izvješća nadležnih policijskih agencija te o poduzetim aktivnostima u vezi s predstavkama.

Odjeljak D. Način rada i odlučivanja članova Odbora za žalbe građana

Predstavke upućene na rad policijskih službenika većinom se dostavljaju izravno Odboru za žalbe građana putem odjela za unutarnju kontrolu nadležne policijske agencije. Manji broj predavki građani su izravno dostavili Odboru za žalbe.

Nakon zaprimanja predavka se dostavlja članovima Odbora za žalbe građana radi upoznavanja s njenim sadržajem, sukladno članku 12. (Zaprimanje i postupanje s primljenim žalbama građana) Poslovnika o radu Odbora za žalbe građana na rad policijskih službenika u policijskim tijelima Bosne i Hercegovine.

U svakom konkretnom predmetu određuje se izvjestitelj koji je obvezan na sjednici ukratko izložiti sadržaj predavke, obrazložiti poduzete radnje povodom predavke, te predložiti odgovarajuće zaključke. U vezi s tim, jedan je broj članova Odbora za žalbe građana određen da obrađuje i prati predavke što ih dostavlja Granična policija BiH, dok ostali članovi Odbora za žalbe građana prate predavke što ih dostavlja Državna agencija za istrage i zaštitu.

Nakon sjednice izvjestitelj u svakom konkretnom slučaju sastavlja konačno izvješće koje sadrži: kratak opis predavke, aktivnosti poduzete tijekom postupka rješavanja predavke,

podatke o svim predočenim dokazima i eventualnim zapažanjima izvjestitelja i konačan zaključak.

Potrebno je napomenuti da su svakoj sjednici Odbora za žalbe građana nazočni ovlašteni policijski službenici Granične policije BiH i Državne agencije za istrage i zaštitu. Iako svaka policijska agencija samostalno odlučuje i rješava povodom žalbi građana sukladno svojim zakonskim ovlastima i na temelju postupaka koja su ta tijela propisala podzakonskim i internim aktima, a čije je usuglašavanje s propisanim nadležnostima Odbora za žalbe građana u proceduri, cilj i svrha nazočnosti predstavnika Granične policije BiH i Državne agencije za istrage i zaštitu je pojašnjenje okolnosti u vezi sa svakom konkretnom žalbom, te upoznavanje s tijekom provedenih radnji i aktivnosti po žalbi, kao i eventualno pojašnjenje razloga koji su doveli do poduzimanja odnosno nepoduzimanja radnji u svakom konkretnom slučaju.

Odjeljak E. Aktivnosti na terenu Odbora za žalbe građana

S ciljem unapređenja svoga rada, a povodom razmatranja predstavki građana na rad pripadnika Granične policije BiH i Državne agencije za istrage i zaštitu, Odbor za žalbe građana na svojoj je 14. sjednici, održanoj 31. 8. 2010., odlučio potrebnim upriličiti posjet svim međunarodnim graničnim prijelazima u Bosni i Hercegovini i terenskim uredima Granične policije BiH i Državne agencije za istrage i zaštitu. Osnovni razlog posjeta međunarodnim graničnim prijelazima i terenskim uredima spomenutih policijskih agencija jest upoznati pripadnike policijskih agencija Bosne i Hercegovine s nadležnostima i radom Odbora za žalbe građana, ali i uvid u stanje na terenu, te upoznati se s uvjetima rada, eventualnim problemima i poteškoćama s kojima se susreću zaposlenici Granične policije BiH i Državne agencije za istrage i zaštitu.

Sukladno navedenome, 22. 9. 2010. Odbor za žalbe građana posjetio je Terenski ured Granične policije BiH u Grudama i Međunarodni granični prijelaz Doljani. Prigodom oba posjeta službenicima Granične policije BiH predstavljen je rad Odbora za žalbe građana u smislu nadležnosti, prava i dužnosti utvrđene Zakonom o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture u Bosni i Hercegovini i Poslovníkom o radu Odbora za žalbe građana na rad policijskih službenika Bosne i Hercegovine. Za vrijeme posjeta obavljena je predaja

promidžbenog materijala, letaka i plakata, kako bi bili istaknuti na vidnim mjestima i dostupni građanima radi njihovog upoznavanja s radom Odbora za žalbe građana.

Također, za vrijeme posjeta Terenskom uredu Granične policije BiH u Grudama i Međunarodnom graničnom prijelazu Doljani članovi Odbora za žalbe građana upoznali su s osnovnim problemima u radu pripadnika ove agencije.

Većina utvrđenih problema odnosi se na:

- neizgrađenu infrastrukturu na pojedinim graničnim prijelazima, te loše uvjete rada policijskih službenika, što, kada se uzme u obzir velika frekvencija vozila na određenim graničnim prijelazima, može biti i glavnim uzrokom većemu broju predstavljeni građana na rad pripadnika Granične policije BiH;
- nefunkcioniranje videonadzora na pojedinim graničnim prijelazima, što može utjecati na utvrđivanje svih okolnosti koje se navode u predstavkama građana;
- nedovoljno odgovarajućih podataka o osobama koje bi mogle potvrditi navode iz predstavke. To utječe na sam tijek rješavanja predstavke u smislu da u većini slučajeva odjeli za unutarnju kontrolu policijskih agencija temelje svoje konačno izvješće o predstavljeni na osnovi danih izjava policijskih službenika, ali ne i svjedoka koje navedu građani;
- nepoznavanje engleskoga jezika nerijetko je uzrok nesporazuma između građana i policijskih službenika;
- neusklađenost odnosno nedovoljna usklađenost internih propisa i postupaka u vezi s postupanjem po zaprimljenim prigovorima građana na rad policijskih službenika Bosne i Hercegovine sa Zakonom o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine i Poslovníkom o radu Odbora za žalbe građana na postupanje policijskih službenika u policijskim tijelima Bosne i Hercegovine.

Odjeljak F. Objektivne poteškoće u radu Odbora za žalbe građana

U razdoblju od 1. 1. 2010. do 31. 12. 2010. Odbor za žalbe građana u svome se radu susreo s određenim objektivnim poteškoćama, koje kao takve nisu prouzročile značajnije probleme u radu zbog iznimnog angažmana članova Odbora za žalbe građana, no ukoliko se uočeni

nedostaci ne otklone u idućem razdoblju, mogli bi znatno utjecati na kvalitetu rada ovoga tijela Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Objektivne poteškoće u radu Odbora za žalbe građana u izvještajnom razdoblju bile su:

- nepostojanje odgovarajućeg radnog prostora do listopada 2010. godine;
- neodgovarajuća tehnička opremljenost;
- nedostatak finansijskih sredstava koje je Parlamentarna skupština BiH bila dužna osigurati za provođenje aktivnosti Odbora za žalbe građana iz Plana rada Odbora za žalbe građana za 2010. godinu. Nedostatak sredstava loše se odrazio na pokušaje promicanja rada Odbora za žalbe građana, nemogućnost realiziranja njegovih terenskih aktivnosti, pri čemu se prvenstveno ističu posjeti graničnim prijelazima između Bosne i Hercegovine i susjednih zemalja. Ovdje napominjemo da je troškove posjeta Terenskom uredu Grude i Međunarodnom graničnom prijelazu Doljani u potpunosti snosila Granična policija BiH.

Odjeljak G. Suradnja Odbora za žalbe građana s predstavnicima policijskih agencija BiH

Imajući u vidu da je Odbor za žalbe građana novoformirano tijelo Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i tijelo koje je, po svojim nadležnostima, također relativno novo, nužna je bolja promidžba nadležnosti i rada ovog parlamentarnog tijela.

Kako bi pobliže upoznali, prije svega, predstavnike policijskih agencija s povjerenim nadležnostima Odbora za žalbe građana po Zakonu o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture i Poslovniku o radu Odbora za žalbe građana na postupanje policijskih službenika u policijskim tijelima Bosne i Hercegovine, članovi Odbora za žalbe građana ocijenili su potrebnim održati sastanke s predstavnicima Državne agencije za istrage i zaštitu i Granične policije BiH. Tako su u dva navrata, 2. 3. 2010. i 17. 6. 2010. godine, održani sastanci s predstavnicima spomenutih policijskih agencija.

Tema održanih sastanka bila je unapređenje suradnje Odbora za žalbe građana s Državnom agencijom za istrage i zaštitu i Graničnom policijom BiH glede rješavanja žalbi građana na rad policijskih službenika Bosne i Hercegovine. Na sastancima se također razgovaralo o

načinima i metodama međusobne suradnje, načinu obavještanja i dostavljanja prigovora građana na rad policijskih službenika Bosne i Hercegovine, te načinu upoznavanja građana s nadležnostima i ovlastima Odbora za žalbe građana. Sastanci su ishodili usvajanjem zaključaka kojima su Državna agencija za istrage i zaštitu i Granična policija BiH preuzele obvezu bez odgode dostavljati sve vrste prigovora građana na rad policijskih službenika Bosne i Hercegovine odmah nakon njihovog zaprimanja, počevši od 1. 3. 2010., dok su o predstavkama zaprimljenima u prva tri mjeseca 2010. godine bile dužne dostaviti izvješće.

Također je potrebno spomenuti i dobru suradnju koju je Odbor za žalbe građana ostvario s Policijskom misijom Europske unije u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: EUPM). Predstavnici EUPM-a redovito su bili nazočni sjednicama i pratili sve aktivnosti Odbora za žalbe građana, te članovima nastojali pružiti svu pomoć koja se pokazala potrebnom. Imajući na umu da je Odbor za žalbe građana nedavno uspostavljeno tijelo i da tek treba zaživjeti u punom kapacitetu u Bosni i Hercegovini, predstavnici EUPM-a organizirali su dvodnevni trening/seminar za članove Odbora za žalbe građana na temu “Iskustva u radu odbora za žalbe građana u Velikoj Britaniji, Nizozemskoj i Belgiji“. Na seminaru, održanom u sjedištu EUPM-a u Sarajevu, predstavnici odbora za žalbe građana Velike Britanije, Nizozemske i Belgije prezentirali su iskustva svojih zemalja, dobru praksu te načine i metode rada tijela koja štite prava građana u njihovim zemljama. Također, članovi Odbora za žalbe građana upoznali su goste iz inozemstva i s nadležnostima, načinima i metodama rada Odbora za žalbe građana Parlamentarne skupštine BiH.

POGLAVLJE III. PROMICANJE RADA ODBORA ZA ŽALBE GRAĐANA

Smatrajući nužnim da građani Bosne i Hercegovine što brže dođu do saznanja o postojanju Odbora za žalbe građana kao tijela Parlamentarne skupštine BiH, uspostavljenog prvenstveno za zaštitu njihovih prava, Odbor za žalbe građana od same je uspostave započeo niz aktivnosti na promicanju svog rada.

Kako se nedostatak financijskih sredstava pokazao glavnom zaprekom za provođenje i ove aktivnosti, Odbor za žalbe građana obratio se USAID-ovom Programu potpore parlamentu. Osigurana su sredstva za izradu promidžbenih letaka Odbora za žalbe građana, a nešto kasnije i plakata na kojima su navedeni osnovni podaci o nadležnostima i radu Odbora za žalbe građana, te istaknuti i svi potrebni podaci za kontaktiranje.

Promotivni letci i plakati dostavljeni su svim općinama u Sarajevu, Banjoj Luci, Bileći, Livnu i Mostaru, te sjedištima Granične policije BiH i Državne agencije za istrage i zaštitu koji su potom bili obvezni dostaviti ih na sve granične prijelaze između Bosne i Hercegovine i drugih država, odnosno istaknuti ih na vidnim mjestima kako bi ih učinili dostupnima građanima. Članovi Odbora za žalbe građana dostavili su određeni broj promidžbenih materijala prilikom posjeta Terenskom uredu Grude i Međunarodnom graničnom prijelazu Doljani.

Za ostale promidžbene aktivnosti Odboru za žalbe građana nisu osigurana novčana sredstva.

POGLAVLJE IV. PREPORUKE I ZAKLJUČCI

Odbor za žalbe građana predlaže Parlamentarnoj skupštini BiH da usvoji Izvješće o radu Odbora za žalbe građana za razdoblje 1. 1. 2010. – 31. 12. 2010. godine sa sljedećim zaključcima:

1. Zadužuje se Tajništvo Zajedničke službe Parlamentarne skupštine BiH da, sukladno Zakonu o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine, osigura materijalno-tehničke i financijske pretpostavke za realizaciju planiranih aktivnosti Odbora.
2. Zadužuju se policijska tijela (Državna agencija za istrage i zaštitu - SIPA, Granična policija BiH i Direkcija za koordinaciju policijskih agencija u BiH) da bez odgode, a najkasnije u roku od tri mjeseca od dana usvajanja zaključaka, usklade svoje interne akte sa Zakonom o neovisnim i nadzornim tijelima policijske strukture Bosne i Hercegovine i Poslovníkom o radu Odbora za žalbe građana.

PREDSJEDNIK
ODBORA ZA ŽALBE GRAĐANA
Mate Miletić